

[Gertrud Stjernholm Nielsen]

ved, hvorledes kravene fra de fortsatte skoleuddannelser afspejles på grundskoletrinnet, og dette vil naturligvis fremdeles være tilfældet.

Men hvad er perspektiverne for ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser ifølge U 90? Ja, det er netop de dele af planlægningen, der er vagt eller flygtigt behandlet i CURs rapport, men hvor der til gengæld foreligger konkrete initiativer i praksis. Disse initiativer peger i retning af et forgrenet videreuddannelsessystem efter klippekortprincippet. Det kan ses af undervisningsministerens forslag om 10.-12. uddannelsesår, som har været fremsat to gange, og som indebærer modulopbygning, afstigningstrin og aldersafhængighed. Det fremgår også af planlægningen for de videregående uddannelser, der allerede er i gang med at blive operationaliseret under EDB-styring ifølge direktør Hermansens rapport fra september 1976.

Det er alt i alt en omstrukturering, der peger i samme retning, imod et modul- eller klippekortsystem for livslang videreuddannelse. Med indførelsen af enkeltkurser ved de højere læreanstalter har vi her de første elementer af en voksenuddannelse som led i et sådant system.

Det er et system, som i høj grad svarer til storkapitalens krav om arbejdskraftens forberedelse til uophørlig forandring under den skærpede konkurrence på de internationale markeder.

Kommunisterne er ikke modstandere af større bevægelighed i uddannelserne, men fastholder, at det ikke må ske på bekostning af de uddannelsessøgendes mulighed for at tilegne sig et bredt sammenhængende grundlag for tilværelsen i et kompliceret, moderne samfund. Det finder vi ikke at et klippekortsystem kan tilgodese på betryggende vis.

Set i lyset af disse perspektiver, som reformbestræbelserne på ungdomsuddannelsernes og de videregående uddannelsers område tegner et billede af, antager CURs betragtninger over grundskoletrinnet en noget anden karakter. De lighedsorienterede hensigter træder betænkeligt i baggrunden til fordel for en gennemgribende forberedelse til voksenuddannelserne, der i form af klippekortsystemet træder i funktion allerede efter 9. klasse. Opblødning af fag og timer, vægt på almenkvalifikationer, arbejdsmetoder og holdninger som led i hævet basisniveau ud-

gør tilsammen en perfekt forberedelse til de opsplittede voksenuddannelser, der tager deres begyndelse i 16 års alderen.

Nu tager CUR ganske vist i sin endelige udgave af U 90 forbehold over for ideen med de modulopbyggede uddannelser, men i praksis tager sagen sig anderledes ud. Intet tyder på, at der er en opbremsning på vej i planlægningen for de videregående uddannelser, og selv om undervisningsministeren fastholder, at forslaget om 10.-12. uddannelsesår ikke bliver genfremsat, sker det med en tilføjelse om, at det ikke sker under dette folketingsflertal.

Kommunisterne er kort sagt yderst betænkelige ved de perspektiver, der rejser sig i forlængelse af CURs rapport om U 90. Det forekommer os, at tilpasningen til erhvervslivets krav, således som de formuleres af Industrirådet, træder i forgrunden på bekostning af den erklærede lighedsorientering. Det er vort indtryk, at planlægningen i sidste instans er mere markeds- end lighedsorienteret. Dette skal endda ses i sammenhæng med en vidtgående forringelse af uddannelsessystemet som helhed. På baggrund af de omfattende nedskæringer og begrænsninger virker forsikringerne om lighedsorienterede intentioner ekstra grelle.

Men det øgede præg af markedsorientering bør ikke forundre nogen. Vi har nu i mere end 5 år haft den tvivlsomme fornøjelse af medlemskabet af EF, hvorfra der, som statsminister Anker Jørgensen jo hævder, ikke længere er nogen vej tilbage.

Bestræbelserne for at nå frem til en økonomisk union i 1980'erne må naturligvis ledsages af forberedelser til en harmonisering af uddannelserne. Enhver, der kender lidt til økonomi, er klar over, at den frie bevægelighed for kapital og arbejdskraft over landegrænserne i EF før eller senere må udvides med en tilsvarende bevægelighed for uddannelserne. Det stiller krav om frivillig bevægelighed til arbejdskraften og om tilpasning af uddannelsessystemerne indbyrdes.

Men uddannelsesharmonisering er lige så lidt som EF i det hele taget nogen populær sag i befolkningen. Derfor må forberedelserne finde sted under diskretion. Tilpasningerne fremstilles, som om de først og fremmest er fremkaldt af lokale problemer, mens ligheder med de øvrige EF-landes initiativer be-